

**Bruselj, 2. julij 2025
(OR. en)**

11145/25

**Medinstitucionalna zadeva:
2018/0231 (COD)**

COMPET 674	AGRILEG 110
MI 497	SAN 426
IND 242	DENLEG 28
CONSOM 124	PHYTOSAN 22
JUSTCIV 124	SEMENCES 22
AGRI 321	STATIS 48
AGRIFIN 75	ECOFIN 940
VETER 70	CADREFIN 77

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	1. julij 2025
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Zadeva:	POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ o vmesni oceni programa Enotni trg za obdobje 2021–2027

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2025) 347 final.

Priloga: COM(2025) 347 final

Bruselj, 1.7.2025
COM(2025) 347 final

**POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU
EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ**

o vmesni oceni programa Enotni trg za obdobje 2021–2027

{SEC(2025) 195 final} - {SWD(2025) 172 final}

1. UVOD

Program Enotni trg je program financiranja EU, ki naj bi prispeval k uresničitvi celotnega potenciala enotnega trga in dolgoročnemu okrevanju Evrope po pandemiji COVID-19. Program Enotni trg je bil **vzpostavljen z Uredbo (EU) 2021/690** za obdobje dolgoročnega proračuna EU 2021–2027 (znanega kot večletni finančni okvir)¹.

Člen 3(1) uredbe o programu Enotni trg določa dva **splošna cilja**:

- „izboljšati delovanje notranjega trga, predvsem pa zaščititi in opolnomočiti državljane, potrošnike in podjetja, zlasti MSP, z izvrševanjem prava Unije, olajševanjem dostopa do trga, določanjem standardov ter spodbujanjem zdravja ljudi, živali in rastlin ter dobrobiti živali ob spoštovanju načel trajnostnega razvoja in zagotavljanju visoke ravni varstva potrošnikov, poleg tega pa tudi z izboljšanjem sodelovanja med pristojnimi organi držav članic ter med pristojnimi organi držav članic in Komisijo ter decentraliziranimi agencijami Unije;
- razvijati, pripravljati in izkazovati visokokakovostno, primerljivo, pravočasno in zanesljivo evropsko statistiko, ki podpira oblikovanje, spremljanje in ocenjevanje vseh politik Unije ter državljanom, oblikovalcem politik, organom, podjetjem, akademskemu krogu in medijem pomaga sprejemati informirane odločitve ter aktivno sodelovati v demokratičnem procesu.“

Uredba v členu 3(2) določa tudi specifične cilje, ki so temelj stebrne strukture programa:

- prvi steber: povečanje učinkovitosti notranjega trga,
- drugi steber: krepitev konkurenčnosti in trajnostnosti malih in srednjih podjetij (MSP),
- tretji steber: razvoj učinkovitih evropskih standardov ter mednarodnih standardov računovodskega in neračunovodskega poročanja ter revizije,
- četrti steber: zavzemanje za interese potrošnikov ter zagotavljanje visoke ravni varstva potrošnikov in varnosti proizvodov,
- peti steber: prispevanje k visoki ravni zdravja in varnosti ljudi, živali in rastlin na področju rastlin, živali, hrane in krme,
- šesti steber: razvoj, priprava, izkazovanje in sporočanje visokokakovostne evropske statistike.

Komisija mora v skladu s **členom 18** uredbe o programu Enotni trg v štirih letih po začetku njegovega izvajanja izvesti vmesno oceno, ki se bo uporabila v postopku odločanja. Vmesna ocena zajema obdobje izvajanja 2021–2023.

V njej se program oceni glede na njegove **splošne in specifične cilje**. V skladu s **smernicami za boljše pravno urejanje** ocena temelji na analizi petih meril ocenjevanja (uspešnost, učinkovitost, skladnost, dodana vrednost EU, relevantnost). Poleg tega so ocenjena tudi tri dodatna merila glede zasnove programa (prožnost, sinergije, poenostavitve). Zaradi zapletene zasnove programa Enotni trg je bil za to oceno uporabljen pristop od spodaj navzgor po posameznih stebrih. Komisija je najprej analizirala smotnost vsakega stebra glede na njegove specifične cilje, da bi ocenila, kako so prispevali k splošnim ciljem programa Enotni trg, nato pa je oblikovala ugotovitve za program kot celoto. **Ta pristop se kaže v tem poročilu.**

¹ [Uredba o programu Enotni trg – 2021/690 – SL – EUR-Lex.](#)

Ugotovitve, sklepi in pridobljene izkušnje bodo Komisiji pomagali pri načrtovanju dela za preostalo obdobje večletnega finančnega okvira. To bo trdna podlaga za oblikovanje prihodnjih programov in ukrepov za enotni trg v finančnem obdobju po letu 2027.

To poročilo temelji na **delovnem dokumentu služb Komisije** o oceni, ki ga je pripravila Komisija in je priložen poročilu. Delovni dokument služb Komisije vsebuje več podrobnosti o postopku ocenjevanja in rezultatih. Pri njegovi pripravi je sodeloval zunanji izvajalec, zadolžen za izvedbo **neodvisne študije**, ki je bila uporabljena v podporo ugotovitvam v oceni. V oceni so uporabljeni tudi dokazi, pridobljeni v okviru posvetovalnih dejavnosti, ocene učinka, poročil o spremljanju, vključno z letnimi poročili, in drugih ustreznih podatkov.

Metodologija ocenjevanja je vključevala analizo podatkov in triangulacijo ugotovitev iz različnih uporabljenih virov. Med ocenjevanjem so se pojavili številni **izzivi in omejitve**, ki jih je mogoče razvrstiti v dve kategoriji. Prva kategorija vključuje izzive, povezane z neobstojem skupne strukture poročanja in sistema kazalnikov, ki bi zajeli kompleksnost strukture programa in raznolikost njegovih stebrih dejavnosti ter upoštevali napredek in kumulativni učinek programa. Druga kategorija se nanaša na pomanjkljive primarne in sekundarne podatke, kar je posledica omejenega števila odgovorov na javno posvetovanje, skromnih povratnih informacij na poziv k predložitvi dokazov ter nezadostnih statističnih podatkov za količinsko opredelitev stroškov in koristi programa ter doseženih rezultatov.

2. OZADJE

Program Enotni trg združuje prejšnje proračunske vrstice in šest glavnih programov iz predhodnega finančnega obdobja (2014–2020). V njem so pobude, kot so COSME, program za potrošnike in program za prehransko verigo, združene v enoten okvir.

Program Enotni trg je glavni instrument financiranja EU za ohranjanje in spodbujanje napredka enotnega trga. Strateški poudarek programa Enotni trg na spodbujanju gospodarske rasti, odpravljanju ovir in krepitvi sodelovanja je skladen z njegovimi splošnimi cilji zagotavljanja trdnega in povezanega enotnega trga.

Skupni proračun programa Enotni trg za obdobje 2021–2027 znaša 4 353 milijonov EUR. Programu je bilo v prvih treh letih dodeljenih 1 909 milijonov EUR, kar je 44 % celotnega proračuna. Sredstva Programa so bila v prvih treh letih izvajanja (2021–2023) dodeljena v skladu z zneski, navedenimi v Uredbi. Dodelitev sredstev med različne stebre je ostala usklajena z okvirom, določenim v uredbi o programu Enotni trg².

Program je **strukturiran na podlagi šestih stebrov**, pri čemer je vsak usmerjen v specifične cilje. V uredbi o programu Enotni trg so bili vsakemu stebri dodeljeni okvirni deleži skupnega proračuna. Sredstva programa se razdelijo prek različnih mehanizmov, prilagojenih specifičnim potrebam vsakega stebra.

Glavne dejavnosti, ki jih podpira program Enotni trg, zajemajo:

- zbiranje podatkov, analizo, evropsko uradno statistiko, študije in ocene v podporo učinkovitemu izvrševanju in posodobitvi pravnega okvira EU,
- pobude za krepitev zmogljivosti in spodbujanje skupnih ukrepov med državami članicami, njihovimi ustreznimi organi, Komisijo in decentraliziranimi agencijami EU,

² V členu 4 uredbe o programu Enotni trg so navedeni specifični zneski financiranja za vsak steber v evrih.

- finančno podporo mehanizmom, ki posameznikom, potrošnikom in predstavnikom podjetij omogočajo sodelovanje v postopkih odločanja,
- izboljšanje izmenjave in razširjanja strokovnega znanja in izkušenj,
- pripravo skupnih evropskih standardov.

Prvi steber podpira notranji trg, na primer z učinkovitim izvajanjem **politik konkurence in trdnih mehanizmov za nadzor trga**. Dodeljenih mu je bilo 557 milijonov EUR (13 %). S pogodbami o javnih naročilih so se financirale dejavnosti, kot je razvoj digitalnih platform, vključno s CASE@EC in Safety Gate, s katerimi se je izboljšalo izvrševanje pravil konkurence in omogočile so se varnejše tržne prakse. Te dejavnosti so neposredno prispevale k cilju ohranjanja dobro delujočega notranjega trga.

Drugi steber podpira **MSP s spodbujanjem konkurenčnosti, omogočanjem dostopa do trgov ter spodbujanjem digitalnega in zelenega prehoda**, za kar mu je bila dodeljena 1 milijarda EUR (24 %). Z nepovratnimi sredstvi se je podprlo zagotavljanje prilagojenih svetovalnih storitev in priložnosti za mednarodno mreženje na podlagi vodilnih pobud, kot sta: (i) evropska podjetniška mreža (EEN), ki MSP omogoča, da se razširijo na nove trge ter uvajajo digitalne in zelene tehnologije, in (ii) Erasmus za mlade podjetnike, ki je olajšal čezmejne izmenjave ter spodbujal inovacije in podjetniško rast.

Tretji steber krepi **postopke standardizacije** in okvire poročanja za uskladitev tržnih praks, zanj pa je bilo dodeljenih 221 milijonov EUR (5 %). Prispevki za evropske organizacije za standardizacijo in posebna nepovratna sredstva so bili porabljeni za razvoj in izvajanje harmoniziranih standardov, zagotavljanje združljivosti in spodbujanje trgovine znotraj EU, poleg tega so pripomogli k ohranjanju svetovne konkurenčnosti EU.

Četrty steber je namenjen izboljšanju **varstva potrošnikov in varnosti proizvodov** z usklajenim izvrševanjem in pobudami za krepitev zmogljivosti, dodeljenih pa mu je bilo 189,5 milijona EUR (4 %). Z nepovratnimi sredstvi in javnimi naročili so se financirali programi za krepitev zmogljivosti nacionalnih organov in okrepljeni mehanizmi pravnih sredstev za potrošnike. Primeri vključujejo evropske potrošniške centre, ki so rešili več tisoč čezmejnih sporov, in platformo Safety Gate, ki je omogočila hitrejše prepoznavanje in odstranitev nevarnih proizvodov ter tako zaščitila interese potrošnikov.

Peti steber obravnava **izzive na področju zdravja in varnosti** v živilskem in kmetijskem sektorju s spodbujanjem preventivnih ukrepov, obvladovanja bolezni in trajnostnih praks, dodeljenih pa mu je bilo 1,68 milijarde EUR (40 %). Z nepovratnimi sredstvi so bili podprti nujni veterinarski in fitosanitarni ukrepi in programi ter dejavnosti za preprečevanje antimikrobične odpornosti in nastajanja živilskih odpadkov. Poleg tega so se s pogodbami o javnih naročilih financirale pobude za usposabljanje v okviru programa Boljše usposabljanje za varnejšo hrano. S temi dejavnostmi so se okrepili ukrepi za preprečevanje bolezni, izboljšala se je skladnost s pravili EU, povečala varnost javnega zdravja in dosegla bolj trajnostna veriga preskrbe s hrano.

Šesti steber zagotavlja **visokokakovostno evropsko statistiko**, ki je trdna dokazna podlaga za oblikovanje politik in odločanje, stebru pa je bilo dodeljenih 552 milijonov EUR (13 %). Na podlagi pogodb o javnih naročilih in nepovratnih sredstev, namenjenih nacionalnim statističnim uradom, so bili pripravljene zanesljivi nabori podatkov, vključno s pravočasnimi posodobitvami gospodarskih, socialnih in okoljskih kazalnikov. S temi dejavnostmi so bili oblikovalcem politik zagotovljeni zanesljivi in ustrezni podatki za učinkovito obravnavanje nastajajočih izzivov in priložnosti.

3. KLJUČNE UGOTOVITVE

Zaradi edinstvene strukture programa Enotni trg in ker se dejavnosti izvajajo prek stebrov programa, se analiza osredotoča na specifične cilje, na podlagi katerih so izpeljane ugotovitve za program kot celoto. Vmesna ocena programa kaže **pozitivne ugotovitve za prva tri leta izvajanja (2021–2023)**. Ocena je pokazala, da so ključni financirani ukrepi prispevali k doseganju splošnih in specifičnih ciljev programa Enotni trg. Čeprav so ugotovitve v tej vmesni fazi izvajanja na splošno pozitivne, so možne nadaljnje izboljšave.

3.1. Uspešnost

Program Enotni trg se je izkazal za uspešnega pri doseganju svojih ciljev, **čeprav** je možnih nekaj izboljšav, saj se uspešnost med različnimi stebri razlikuje.

Z dejavnostmi, ki se financirajo iz programa Enotni trg v okviru **prvega stebra**, se je učinkovito podprlo izboljšanje digitalnih orodij na različnih področjih politike, vključno s politiko konkurence, nadzorom trga, finančnimi storitvami in obveščanjem potrošnikov. S temi orodji se je izboljšalo izvrševanje pravil konkurence z uvedbo posebnih digitalnih rešitev, s čimer se je okrepilo sodelovanje z nacionalnimi organi, pristojnimi za konkurenco, in državami članicami. Primeri, kot sta CASE@EC (orodje za vodenje zadev) in eRFI (elektronska preiskovalna platforma Komisije), kažejo napredek, čeprav uvedba sistema CASE@EC v vseh instrumentih politike konkurence še ni v celoti zaključena, orodja za vodenje zadev, ki so se uporabljala v preteklosti, pa se še vedno postopno opuščajo. Poleg tega so orodja, kot sta Your Europe in informacijski sistem za notranji trg (IMI), pomembna podpora pri upravnem sodelovanju in dostopu javnosti do informacij EU. Vendar je v oceni poudarjeno, da je potrebno redno zbiranje povratnih informacij uporabnikov za boljšo oceno širšega učinka teh orodij.

Drugi steber se je izkazal za uspešnega pri doseganju svojih ciljev, saj se z vodilnimi pobudami, kot sta evropska podjetniška mreža (EEN) in Erasmus za mlade podjetnike, dosegajo dobri rezultati. Stranke evropske podjetniške mreže poročajo o zelo visokih stopnjah zadovoljstva in oprijemljivih učinkih na poslovno uspešnost, izmenjave v okviru programa Erasmus za mlade podjetnike pa kažejo visoke stopnje uspešnosti in potrjene učne učinke. Evropski grozdi (*euroclusters*) so učinkovito uporabili kaskadno financiranje, da so podprli odpornost, digitalizacijo in ekologizacijo MSP. Z ukrepi v podporo internacionalizaciji, vključno s službami za pomoč in svetovanje glede intelektualne lastnine ter centrom EU in Japonske, so bili doseženi pomembni rezultati z visokimi stopnjami zadovoljstva in velikim številom MSP, ki so prejeli podporo.

Tretji steber je uspešno povečal vključenost deležnikov v evropske postopke standardizacije in sprejemanje evropskih standardov, s čimer je podprl harmonizacijo in ključne cilje politike. Čeprav so organizacije, kot sta Evropski odbor za standardizacijo (CEN) in Evropski odbor za elektrotehniško standardizacijo (CENELEC), dosegle visoke stopnje sprejemanja na nacionalni ravni, še vedno obstajajo izzivi pri zagotavljanju zastopanosti EU na mednarodni ravni in izboljšanju uspešnosti Evropskega inštituta za telekomunikacijske standarde (ETSI). Steber je tudi učinkovito podpiral oblikovanje visokokakovostnih standardov računovodskega in neračunovodskega poročanja ter revizije. Evropska svetovalna skupina za računovodsko poročanje (EFRAG) je s finančnimi sredstvi iz programa Enotni trg uspešno razvila prvi sklop evropskih standardov poročanja o trajnostnosti in promovirala stališča EU na področju računovodskega poročanja, Odbor za zaščito javnega interesa (PIOB) pa je okrepil nadzor nad revizijskimi standardi, izboljšal večdeležniško zastopanje in obravnaval vprašanja javnega interesa.

Četrty steber je imel ključno vlogo pri uspešnem ohranjanju in krepitvi varstva potrošnikov po vsej EU ter spodbujanju sodelovanja potrošnikov pri oblikovanju politik. K temu so s svojim delom prispevali zlasti mreža za sodelovanje na področju varstva potrošnikov, sistem hitrega obveščanja Safety Gate, evropski potrošniški centri in pobude za varnost proizvodov v okviru dejavnosti CASP, pa tudi potrošniške organizacije na ravni EU z zavzemanjem za pravice potrošnikov prek Evropske potrošniške organizacije (BEUC). Steber je tudi uspešno okrepil sodelovanje potrošnikov pri oblikovanju politike na področju finančnih storitev. Organizaciji Finance Watch in Better Finance sta znatno prispevali k razpravam o politikah, ozaveščanju in zastopanju interesov potrošnikov. Vendar rezultati raziskave kažejo, da je treba povečati prepoznavnost dejavnosti teh organizacij in izboljšati obveščanje o njih.

Peti steber je uspešno prispeval k izboljšanju zdravja in varnosti po vsej EU. Podprl je izkoreninjenje in obvladovanje bolezni živali, kot sta afriška prašičja kuga in visokopatogena aviarna influenza (HPAI), ter zmanjšanje primerov bruceloze, stekline in okužb s salmonelo v populacijah perutnine. Sofinancirani ukrepi so državam članicam pomagali izkoreniniti ali omejiti škodljive organizme rastlin, kot so *Xylella fastidiosa*, kozliček in borova ogorčica. Države članice in deležniki poročajo o pozitivnih učinkih na podlagi kvantitativnih podatkov, vendar ni jasno, v kolikšni meri je k tem rezultatom prispeval program Enotni trg. Zaradi prožnosti veterinarskih in fitosanitarnih delovnih programov je bilo mogoče sredstva prerazporediti za nujne izzive, s tem pa se je povečala uspešnost. Vendar so nižje stopnje sofinanciranja za več organov držav članic povzročile proračunske izzive. Peti steber je uspešno prispeval k izboljšanju izmenjave spretnosti in znanja med deležniki prek programa Boljše usposabljanje za varnejšo hrano ter mrež referenčnih laboratorijev in referenčnih centrov EU. Uspešno je pripomogel tudi k boju proti antimikrobični odpornosti, preprečevanju nastajanja živilskih odpadkov in izboljšanju standardov dobrobiti živali.

Šesti steber je uspešno izboljšal kakovost in pravočasnost evropske statistike ter zagotovil trdno dokazno podlago za oblikovanje politik na celotnem enotnem trgu in ključnih področjih, kot sta zeleni in digitalni prehod ter socialne pravice. Podatki Eurostata so imeli osrednjo vlogo pri oblikovanju glavnih strategij EU, vključno z instrumentom NextGenerationEU, evropskim zelenim dogovorom in načrtom RePowerEU, hkrati pa so olajšali učinkovite odzive na krize, kot sta energetska kriza in COVID-19. Z evropskim statističnim programom je bila razširjena statistična pokritost in uvedeni so bili metodološke izboljšave, novi viri podatkov in boljši postopki potrjevanja, s čimer se je znatno povečala zanesljivost podatkov. Visoka raven zaupanja uporabnikov v evropsko statistiko, kar je potrdilo 95 % anketirancev leta 2024, dokazuje, da ta steber uspešno izpolnjuje potrebe oblikovalcev politik in deležnikov.

3.2. Učinkovitost

Izvajanje programa je bilo **učinkovito**, z učinkovito razporeditvijo virov in znaki stroškovne učinkovitosti. Upravičenci na splošno menijo, da so stroški in koristi sorazmerni ter da ni nesorazmernega upravnega bremena. Vendar je mogoče učinkovitost dejavnosti v okviru stebrov še povečati, na primer v zvezi z orodjem eGrants.

Učinkovitost programa Enotni trg v **prvem stebru** je bila okrepljena z dodelitvijo sredstev za dejavnosti javnega naročanja, ki se upravljajo prek razpisnih postopkov Komisije, kar je omogočilo ciljno usmerjeno in z viri gospodarno zagotavljanje storitev. Digitalna orodja, kot sta eRFI in IMI, so bila razvita in so se vzdrževala z nizkimi stroški, pri čemer so nadomestila odvečne sisteme in izboljšala izmenjavo informacij med nacionalnimi organi,

podjetji in javnostjo. Kljub tem dosežkom je bilo pri združitvi proračunskih vrstic ugotovljeno omejeno povečanje učinkovitosti, v primerjavi s prejšnjim obdobjem financiranja pa so bile opažene le manjše upravne poenostavitve in izboljšani mehanizmi proračunskih prerazporeditev. Še vedno ostajajo področja, ki jih je mogoče izboljšati, na primer prizadevanja za povečanje učinkovitosti z usposabljanjem in medsebojnim učenjem, kot je možnost poenostavljenega obračunavanja stroškov za nepovratna sredstva.

Finančna podpora tretjim osebam, ki se zagotavlja z **drugim stebrom**, je učinkovito orodje za podporo malim podjetjem, vendar lahko povzroči upravno breme za manjše in manj izkušene konzorcije, ki prejemajo finančna sredstva v okviru programa Enotni trg. Upravičencem se upravne zahteve na splošno zdijo razumne, MSP, ki so stranke evropske podjetniške mreže, pa poročajo, da so storitve učinkovito usklajene s poslovnimi potrebami. Za povečanje učinkovitosti se uporablja poenostavitev postopkov, na primer z razvojem standardiziranih predlog, vzpostavitev osrednje upravljalvske platforme ter izboljšanjem plačilnih pogojev, medtem ko je manjše ukrepe programa smiselno omejiti na primere z jasno utemeljitvijo, kot so preizkušanje inovativnih pristopov.

Tretji steber je izboljšal preglednost finančnega poročanja, ki je bilo racionalizirano z uvedbo stroškov na enoto. Vendar je pri začetnem prehodu nastalo upravno breme, vključno s podvojenimi postopki v orodju eGrants in nezadostnimi povračili potnih stroškov v obdobjih inflacije. Upravičenci so učinkovito upravljali sredstva, da bi zagotovili najboljše razmerje med kakovostjo in ceno, in si dejavno prizadevali za diverzifikacijo virov financiranja, vendar z različnim napredkom med organizacijami, kot so Fundacija za mednarodne standarde računovodskega poročanja (Fundacija MSRP), Evropska svetovalna skupina za računovodsko poročanje (EFRAG) in Odbor za zaščito javnega interesa (PIOB). Zagotavljanje zadostnega javnega financiranja za EFRAG in trajnostnega modela financiranja za PIOB je ključno za ohranjanje neodvisnosti in podpiranje visokokakovostnega korporativnega poročanja in poročanja o trajnostnosti, ki sta bistvena za vlagatelje in kapitalske trge.

V **četrtem stebru** se je s prehodom na javno naročanje izboljšala učinkovitost pri obravnavanju spreminjajočih se potrošniških vprašanj, kot so digitalne pravice in varnost proizvodov, kar je podprto z dokazi, zbranimi z raziskavami in študijami. Organizacija Better Finance je pokazala visoko produktivnost in učinkovitost, saj je dosegla veliko produktivnost na osebo in izjemne rezultate v primerjavi s podobno velikimi organizacijami. Podobno je organizacija Finance Watch ohranila visoko raven učinkovitosti in dosegla veliko produktivnost, zlasti na področju komunikacijskih dejavnosti, hkrati pa je opravljala visokokakovostno delo v zvezi s finančnimi zlorabami, financiranjem zelenih MSP in prezadolženostjo.

Peti steber je učinkovito podpiral veterinarske in fitosanitarne programe, uspešno prerazporejal sredstva za obravnavanje prednostnih bolezni, kot sta afriška prašičja kuga in visokopatogena aviarna influenza, hkrati pa je sofinanciral ukrepe za ublažitev izbruhov škodljivih organizmov rastlin, kot sta *Xylella fastidiosa* in borova ogorčica. V analizah stroškovne učinkovitosti odzivov na visokopatogeno aviarno influenco in *Xylella fastidiosa*, financiranih iz programa Enotni trg, je poudarjena vloga programa pri zmanjševanju finančnega bremena za države članice. S podporo platformi Svetovne organizacije za zdravje živali (WOAH) za dobrobit živali se je okrepilo izvajanje standardov dobrobiti živali in izboljšalo njihovo izvrševanje po vsej Evropi. V programu Boljše usposabljanje za varnejšo hrano so se tudi znatno zmanjšali stroški na enoto na usposabljanje in na udeležence, predvsem zaradi prehoda na spletne oblike.

Šesti steber se je izkazal za učinkovitega pri dodeljevanju virov, pri čemer so deležniki navedli, da je evropski statistični program stroškovno učinkovit in da zagotavlja sorazmerne koristi. Avtomatizacija in poenostavljeni statistični postopki so prispevali k večji učinkovitosti, povezani z zmanjšanjem človeških virov v evropskem statističnem sistemu (ESS). Vendar deležniki opozarjajo, da bi lahko vsako nadaljnje zmanjšanje števila zaposlenih oviralo zmožnost evropskega statističnega programa, da zadosti vse večjim zahtevam po podrobnih in pravočasnih statističnih podatkih ter vlaga v nove tehnologije. S poenostavitvijo zakonodaje in uvedbo elektronskih orodij se je uspešno zmanjšalo upravno breme, pri čemer so deležniki poročali o zmernem do velikem uspehu na tem področju. Z izkoriščanjem različnih virov financiranja v okviru evropskega statističnega programa, vključno z nadalje prenesenimi sredstvi, se je podprl razvoj prilagojenih statističnih podatkov. Vendar deležniki poudarjajo, da je potrebna struktura financiranja, ki zagotavlja avtonomijo in dolgoročno učinkovitost.

3.3. Skladnost

V oceni je ugotovljeno, da je program Enotni trg **notranje skladen**. Stebri in področja ukrepanja se ne prekrivajo, saj se vsak steber osredotoča na različna področja politike z različnimi regulativnimi okviri. Usklajenost z drugimi programi večletnega finančnega okvira, katerih dejavnosti se ne podvajajo s programom Enotni trg, ter z regulativnim okvirom EU, strategijami EU in širšimi cilji kaže njegovo skladnost (zunanja skladnost). Vendar je treba opozoriti na nekatere odklone, saj se lahko zaradi večtematske in raznolike narave programa Enotni trg poveča zapletenost splošnega usklajevanja programa, kar bi lahko vplivalo na skladnost dejavnosti.

Prvi steber kaže tako notranjo kot tudi zunanjo skladnost. Njegove dejavnosti so medsebojno usklajene pri uresničevanju ciljev, določenih v uredbi o programu Enotni trg, ter ustrezajo splošnim strategijam in prednostnim nalogam Komisije. Vendar združitev dejavnosti v okviru stebra ni privedla do pričakovanih sinergij ali skupnih ukrepov integriranega finančnega instrumenta.

Drugi steber kaže notranjo in zunanjo skladnost z izboljšanimi sinergijami in sodelovanjem med vodilnimi ukrepi, kot so službe za pomoč in svetovanje glede intelektualne lastnine. Vendar pa so manjši ali nestalni ukrepi slabše povezani z drugimi dejavnostmi. Deležniki sicer priznavajo, da je usklajevanje v večtematski strukturi programa Enotni trg zapleteno, vendar ima steber koristi od širšega dosega in močnejšega položaja programa Enotni trg. Primeri sinergij z drugimi stebri programa Enotni trg in programi EU (kot so Obzorje Evropa ter nacionalne in regionalne pobude) kažejo, kako je steber usklajen s širšimi okviri podpore, zlasti evropsko podjetniško mrežo, in kako se z njimi dopolnjuje.

Tretji steber izkazuje notranjo in zunanjo skladnost, pri čemer združitev proračunskih vrstic za evropsko standardizacijo in računovodsko poročanje ni povzročila nedoslednosti. Zaradi specifične narave njegovih dejavnosti se zmanjšuje tveganje prekrivanja ali navzkrižij, tako znotraj stebra kot tudi z drugimi stebri. Operativna podpora programa Enotni trg za standardizacijo je popolnoma usklajena s financiranjem posameznih projektov iz programov, kot sta Obzorje Evropa in LIFE. S tem se krepijo sinergije in spodbuja napredek pri prednostnih nalogah EU, kot sta evropski zeleni dogovor in digitalni prehod. Nov mandat EFRAG za razvoj evropskih standardov poročanja o trajnostnosti zapolnjuje kritično vrzel v poročanju o trajnostnosti, pri čemer se posebna pozornost namenja interoperabilnosti s svetovnimi standardi, da se zagotovi skladnost z mednarodnimi okviri.

Četrty steber izkazuje močno notranjo in zunanjo skladnost, saj so njegove dejavnosti usklajene s cilji uredbe o programu Enotni trg in dopolnjujejo širše pobude EU, kot je Nova agenda za potrošnike. Delo upravičencev, vključno z organizacijami BEUC, Better Finance in Finance Watch, kaže sodelovalen pristop, s katerim se obravnavajo tako splošna vprašanja potrošnikov kot tudi izzivi na področju finančnih storitev. Poleg tega ta steber dopolnjuje druge stebre programa Enotni trg, kot sta prvi steber o nadzoru trga in tretji steber o določanju standardov. Steber dopolnjuje tudi programa Obzorje Evropa in Digitalna Evropa ter zagotavlja usklajenost s ključnimi prednostnimi nalogami EU na področju trajnostnosti, digitalizacije in varstva potrošnikov.

Peti steber izkazuje močno notranjo skladnost v delih, ki se nanašajo na varnost hrane, pri čemer se zdravje živali in zdravje rastlin med seboj dopolnjujeta, da se zagotovi varnost v celotni prehranski verigi. Kar zadeva zunanjo skladnost, je peti steber dobro usklajen s prednostnimi nalogami EU, vključno z evropskim zelenim dogovorom, strategijo „od vil do vilic“ in ukrepi skupne kmetijske politike (SKP), in sicer s pobudami, kot so zmanjšanje nastajanja živilskih odpadkov, zmanjšanje uporabe pesticidov in boj proti antimikrobični odpornosti. Steber jasno dopolnjuje druge programe, zlasti Obzorje Evropa in program EU za zdravje: vsak program se osredotoča na različne, vendar usklajene vidike trajnostnega kmetijstva, blaženja antimikrobične odpornosti in okoljske trajnostnosti. S tem se povečuje učinek in preprečuje podvajanje prizadevanj.

Cilji in dejavnosti v **šestem stebru** kažejo močno notranjo in zunanjo skladnost, podprto s pravnimi okviri, ki zagotavljajo dosledne in primerljive statistične podatke po državah članicah. Skladnost zagotavljajo pravni okviri, organi upravljanja in usklajevanje s strategijami EU. Zaradi sodelovanja z ECB in mednarodnimi organizacijami se izboljšujeta učinkovitost in skladnost s svetovnimi standardi.

3.4. Dodana vrednost EU

Program Enotni trg ustvarja **dodano vrednost**, ki je ne bi bilo mogoče doseči s financiranjem na nacionalni ravni. Financirane dejavnosti Komisiji omogočajo, da izpolni svoje pravne obveznosti za obravnavanje vprašanj, ki spadajo v njeno pristojnost. Ukrepanje na ravni EU je potrebno tudi zaradi narave izzivov in potreb, povezanih z delovanjem enotnega trga. Program Enotni trg s tem zagotavlja čezmejne koristi in ekonomijo obsega, ki jih ne bi bilo mogoče doseči samo z ukrepi na nacionalni ravni, kar poudarja njegovo dodano vrednost.

Prvi steber zagotavlja dodano vrednost EU, saj Komisiji omogoča, da izpolnjuje svoje pravne obveznosti, ki jih ni mogoče prenesti na države članice, in prispeva k doseganju ekonomije obsega. Podpora programa za čezmejne storitve, kot so usklajevanje med nacionalnimi organi, izvrševanje prava EU in skupna orodja IT, prinaša koristi, ki jih ni mogoče zagotoviti na nacionalni ravni. Te dejavnosti so ključne za poglobitev enotnega trga, povečanje konkurenčnosti ter učinkovit razvoj in spremljanje prava in politik EU. Poleg tega je v oceni poudarjeno, da bi bili brez financiranja v okviru programa Enotni trg za izpolnitev teh obveznosti potrebni drugi viri financiranja EU.

Drugi steber prinaša znatno dodano vrednost EU, saj spodbuja čezmejno sodelovanje, omogoča vzajemno učenje ter zagotavlja primerjalne analize in smernice za politiko na področju MSP, česar ni mogoče doseči z nacionalnimi programi. V posvetovanjih z deležniki je bilo dosledno potrjeno, da imajo pobude na ravni EU edinstveno vrednost pri harmonizaciji predpisov in okvirov za enotni trg. Zdaj so promocijska prizadevanja in zahteve glede konzorcijev osredotočeni na premalo zastopane države, da bi se odpravila

neenakomerna udeležba pri razpisih in projektih, s čimer bi se povečala vključenost in zagotovila trajna dodana vrednost EU.

Tretji steber prispeva veliko dodano vrednost EU, saj zagotavlja trajno podporo organizacijam iz Priloge III (organizacije, ki zastopajo MSP, potrošnike ter okoljske in družbene interese v evropski standardizaciji³), ki potrebujejo financiranje iz programa Enotni trg, da ostanejo dejavne in zagotavljajo vključenost v postopkih standardizacije. Brez financiranja EU obstaja tveganje ponovne nacionalizacije, kar bi lahko ogrozilo enotno stališče EU v mednarodnih gospodarskih in finančnih forumih ter zmanjšalo skladnost in uspešnost. Ukrepi EU so bistveni za nadzor in usklajevanje, da bi se prizadevanja za standardizacijo uskladila z zakonodajo EU in javnimi interesi, preprečila razdrobljenost trga ter sprejemali visokokakovostni in veljavni standardi.

Četrty steber zagotavlja znatno dodano vrednost EU s financiranjem študij in zbiranjem podatkov o potrošniških vprašanjih, kar oblikovalcem politik omogoča, da obravnavajo nastajajoča tveganja, primerjajo uspešnost držav članic in oblikujejo usklajene izvršilne ukrepe. Program podpira zavzemanje za pravice potrošnikov na ravni EU in zagotavlja zastopanost na področjih, kot so finančne storitve, ki na nacionalni ravni ne bi bila dovolj obravnavana. Poleg tega se s sodelovanjem z mednarodnimi organizacijami in državami nečlanicami EU krepi obseg in učinek politike EU za varstvo potrošnikov, ki temelji na usklajenih in podatkovno vodenih ukrepih za reševanje čezmejnih izzivov in učinkovito spodbujanje interesov potrošnikov.

Ukrepi **petega stebra** pozitivno vplivajo na varovanje zdravja ljudi, živali in rastlin, saj krepijo vlogo javnosti z ozaveščanjem potrošnikov in izmenjavo znanja ter povečujejo trajnostnost prehranskih sistemov. Steber zagotavlja znatno dodano vrednost EU z omogočanjem usklajenih ukrepov na področju zdravja živali in rastlin, ki jih države članice ne bi mogle doseči same ali bi jih težko financirale. S financiranjem v okviru programa Enotni trg se podpirajo izredni veterinarski in fitosanitarni ukrepi in programi, banke cepiv (ki so ključne za obravnavanje čezmejnih bolezni živali in škodljivih organizmov rastlin) ter bistvena orodja, kot so referenčni laboratoriji EU in usposabljanja v okviru pobude Boljše usposabljanje za varnejšo hrano. Ta prizadevanja močno prispevajo k izboljšanju zmogljivosti držav članic za uradni nadzor, uskladitvi izvrševanja in zagotavljanju doslednega pristopa, potrebnega za nemoteno delovanje enotnega trga.

Šesti steber zagotavlja veliko dodano vrednost EU za podatke EU s svojo nepristranskostjo, zanesljivostjo in usklajeno primerljivostjo med državami članicami. S centraliziranim okvirom in metodološkim napredkom sta se znatno izboljšali kakovost in pravočasnost podatkov, kar omogoča informirano odločanje. Pobude, kot je statistična preglednica evropskega okrevanja, kažejo, da se lahko prilagodijo novim potrebam, z nepovratnimi sredstvi in skupnimi prizadevanji pa se krepijo zmogljivosti držav članic. Deležniki na splošno priznavajo vrednost evropskega statističnega programa zaradi njegove ključne vloge pri zagotavljanju enotnih in standardiziranih statističnih podatkov, ki so bistveni za oblikovanje politik, česar države članice ne bi mogle doseči same. Uskladitev Eurostata s svetovnimi standardi dodatno potrjuje pomembnost njegovih dejavnosti.

³ [Uredba o standardizaciji – 1025/2012 – SL – EUR-Lex.](#)

3.5. Relevantnost

Cilji programa Enotni trg in dejavnosti, ki se izvajajo v okviru vseh njegovih stebrov, ostajajo **relevantni** glede na potrebe enotnega trga, poleg tega pa omogočajo nekaj prilagodljivosti za odzivanje na nastajajoče in nepredvidene izzive (npr. COVID-19, Ukrajina), kljub razmeroma skromnemu proračunu, ki je bil oblikovan brez upoštevanja inflacijskega pritiska ali navedenih dogodkov med izvajanjem programa. Relevantnost programa je še večja, če se upoštevajo nastajajoči politični izzivi, izraženi v novih političnih usmeritvah⁴ ter nedavnih poročilih Enrica Lette in Maria Draghija⁵. Vendar skromen proračun programa in potreba po boljši prepoznavnosti in obveščanju o nekaterih dejavnostih kažeta na področja, ki jih je treba izboljšati, da bo program še naprej relevanten glede na potrebe javnosti in podjetij ter politične izzive EU na splošno.

Prvi steber ostaja zelo relevanten, saj podpira preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj v EU, pravila konkurence, informacijske sisteme in usklajevalne skupine, ki so usklajeni s strategijami in prednostnimi nalogami Komisije. Relevantnost stebra naj bi se še povečala s prispevanjem k rasti, naložbam in dokončanju enotnega trga, vključno z vzpostavitvijo unije prihrankov in naložb v skladu s političnimi usmeritvami za obdobje 2024–2029.

Cilji in ukrepi **drugega stebra** so zelo relevantni. Tesno so usklajeni s strategijami in prednostnimi nalogami EU ter delovnimi programi, pripravljenimi na podlagi obsežnih posvetovanj z deležniki, da se zagotovi, da obravnavajo spreminjajoče se potrebe MSP in enotnega trga. Vendar bi se lahko dosegle izboljšave, če bi se ukrepi izrecno povezali s cilji v delovnih programih in preprečila preobremenitev upravičencev s prevelikim številom zahtev.

Tretji steber ostaja relevanten, saj je dobro usklajen s potrebami trga, podpira prosti pretok kapitala na enotnem trgu, spodbuja konkurenčnost podjetij EU na svetovnih kapitalskih trgih in zagotavlja, da so v postopku določanja standardov zastopani interesi EU. Dejavnosti, kot je oblikovanje standardov poročanja o trajnostnosti v okviru direktive o poročanju podjetij o trajnostnosti pod vodstvom EFRAG, so ključne za izvajanje prava EU, vplivanje na svetovno standardizacijo in obravnavanje vse večjega pomena poročanja o trajnostnosti.

Četrty steber ostaja zelo relevanten, saj z izvajanjem dejavnosti, usklajenih z novo agendo za potrošnike in prednostnimi nalogami EU, obravnava varstvo potrošnikov in finančne storitve. Pobude, kot so Consumer PRO, nepovratna sredstva za alternativno reševanje sporov in orodja IT, kot so sistem Safety Gate in spletni pajki za elektronski nadzor, učinkovito podpirajo izvršilne organe, krepijo vlogo potrošnikov in zagotavljajo varnost proizvodov. Upravičeni organizaciji Better Finance in Finance Watch imata osrednjo vlogo pri zastopanju potrošnikov finančnih storitev. Z osredotočenostjo EU na unijo prihrankov in naložb ter finančno pismenost se bo povečal pomen njunega strokovnega znanja, čeprav bo treba v prihodnosti morda povečati prepoznavnost in vire.

Peti steber prispeva k močnejšemu in skladnejšemu enotnemu trgu ter je zelo relevanten za spreminjajoče se potrebe prehranske verige EU. V okviru stebra se obravnavajo ključna vprašanja, kot so porajajoče se bolezni, antimikrobična odpornost, varnost hrane in trajnostne prakse. Sofinancirani nujni ukrepi za bolezni živali in rastlin so pomagali

⁴ [Politične usmeritve Evropske komisije 2024–2029](#).

⁵ Poročilo Maria Draghija, [Konkurenčnost EU: Obeti za prihodnost – Evropska komisija](#). Poročilo Enrica Lette, [Enrico Letta – Veliko več kot trg \(april 2024\)](#).

zmanjšati breme za kmete. Dejavnosti, ki se osredotočajo na nadzor, laboratorijske inšpekcijske preglede in trajnostno proizvodnjo hrane, so usklajene s širšimi politikami EU, kot sta evropski zeleni dogovor in strategija „od vil do vilic“, ter zagotavljajo nadaljnjo relevantnost za reševanje izzivov na področju javnega zdravja in trajnosti.

Šesti steb je še vedno zelo relevanten. Tesno je usklajen s potrebami evropskega statističnega sistema in drugih deležnikov, saj obravnava spreminjajoče se prednostne naloge politike in zahteve glede podatkov. Čeprav se je pokazalo, da je evropski statistični sistem prilagodljiv, zlasti med krizami, kot sta COVID-19 in vojna v Ukrajini, vrzeli v razčlenjenosti regionalnih podatkov, pravočasnosti in vključevanju novih virov podatkov kažejo, da so potrebne nadaljnje inovacije in izboljšave za izpolnitev novih zahtev politike.

3.6. Prožnost

Program Enotni trg je delno dosegel pričakovane koristi integriranega programa. Potencial programa Enotni trg za **prožnost** je prinesel nekaj pozitivnih rezultatov, vendar njegov celotni potencial še ni izkoriščen. Proračunske prerazporeditve so bile razmeroma majhne in so bile izvedene med proračunskimi vrsticami, ki jih je upravljala ista služba Komisije.

3.7. Poenostavitve

Čeprav obstaja nekaj dokazov iz vmesne ocene, **poenostavitve** na ravni programa na splošno ni dosegla pričakovane ravni. Nekatere poenostavitve so posledica enotne pravne podlage programa: Komisija je morala pripraviti samo en predlog, Parlament in Svet pa sta morala sprejeti samo eno uredbo. Vendar so dokazi o drugih poenostavitvah omejeni, saj je za obravnavo različnih področij politike še vedno potrebnih več odborov in delovnih programov.

3.8. Sinergije

Pričakovane **sinergije** zaradi združitve dejavnosti v en sam finančni instrument se kljub sodelovanju na različnih področjih politike, ki kaže na dobro sodelovanje med službami Komisije, niso v celoti uresničile. Izvedene so bile skupne dejavnosti v okviru več stebrov, vendar bi jih bilo mogoče razviti še več.

4. PRIPOROČILA

Kljub na splošno pozitivnim ugotovitvam v tej vmesni fazi izvajanja obstajajo možnosti za izboljšave. Program ima omejen proračun in določen časovni okvir, zato prilagajanje novim prednostnim nalogam politike brez znatno večjega proračuna pomeni izziv. Zlasti sta se zaradi inflacije, ki je bila višja od pričakovane, zmanjšala število in obseg ukrepov, ki bi jih bilo mogoče izvesti.

Še bolj bi bilo treba izkoristiti **potencial za prožnost, sinergije in poenostavitve**, da bi se tako čim bolj izkoristila edinstvena zasnova programa Enotni trg. Službe Komisije, pristojne za posamezne stebre programa Enotni trg, bi lahko preučile, ali bi bilo mogoče uvesti več skupnih ukrepov, kot so usposabljanje med stebri, dejavnosti skupnega javnega naročanja, skupni nakupi podatkovnih zbirk, skupne študije, raziskave Eurobarometra, okvirne pogodbe in skupni projekti IT. Razmisliti bi bilo treba o poenostavitvi v zvezi z orodjem eGrants.

Zbiranje podatkov v zvezi z doseganjem kazalnikov bi bilo mogoče bolj racionalizirati. Z bolj sistematičnim zbiranjem podatkov v okviru vseh stebrov bi se izboljšale informacije, ki se uporabljajo pri oceni izvajanja programa. To bi Komisiji omogočilo, da sprejme korektivne ukrepe za zagotovitev, da dejavnosti uspešno in učinkovito prispevajo k doseganju ciljev ter ostanejo relevantne in skladne znotraj programa Enotni trg in tudi v okviru širših prednostnih nalog EU.

Nekateri kazalniki v **okviru spremljanja in ocenjevanja** bi se lahko posodobili in izpopolnili, da bi bili bolj prilagojeni programu Enotni trg in bi bolj odražali njegovo smotrnost. S tem bi se izboljšalo tudi zbiranje podatkov, okvir bi se tesneje uskladil z intervencijsko logiko, nazadnje pa bi se izboljšalo tudi ocenjevanje izvajanja programa, zlasti med končno oceno.

Prvi steber: s pogostejšim zbiranjem povratnih informacij uporabnikov storitev, kot sta portal Your Europe – nasveti in kompas taksonomije EU, kadar je to ustrezno, bi se izboljšalo spremljanje zadovoljstva uporabnikov in zagotavljanje storitev⁶. Z uvedbo enotnega sistema poročanja v vseh proračunskih vrsticah bi se racionaliziralo sledenje dejavnostim, učinkom in rezultatom. Na podlagi tega bi se lahko opredelile priložnosti za sinergije na področjih, kot so skupno javno naročanje, usposabljanje in usklajeno izvrševanje na več področjih.

Drugi steber: s sistematičnim spremljanjem kazalnikov učinkov in rezultatov v poročilih o projektih bi se opredelili vsi MSP, ki prejemajo podporo v okviru programa Enotni trg. Če bi bili ti kazalniki jasno povezani s specifičnimi cilji, bi se povečala jasnost glede učinka programa. Kazalnike rezultatov bi bilo mogoče izboljšati s povezovanjem zadovoljstva MSP s prejeto podporo in morebitnimi nadaljnjimi ukrepi, ki jih sprejmejo. Z usklajeno raziskavo bi bilo treba zbrati podatke o učinku, na primer na rast, digitalizacijo in internacionalizacijo.

Tretji steber: z vzpostavitvijo jasnejših mehanizmov spremljanja in povratnih informacij za sodelovanje v postopkih standardizacije bi se izboljšalo razumevanje, kako financiranje EU (zlasti organizacij iz Priloge III) vpliva na vključevanje deležnikov. Nekatere organizacije, ki se financirajo za podporo pri razvoju standardov računovodskega in neračunovodskega poročanja, bi bile močno prizadete, če ne bi prejele finančnih sredstev, kar bi jim lahko onemogočilo nadaljevanje dejavnosti, ki so ključne za cilje politike EU. Prav tako je treba povečati osnovo za financiranje teh organizacij.

Četrty steber: izkušnje s programom so pokazale, da so kazalniki za merjenje kvantitativnih rezultatov upravičencev sicer potrebni, vendar se pri merjenju kakovosti ali učinka dejavnosti z uporabo kvantitativnih kazalnikov pojavljajo izzivi. Nekateri upravičenci so imeli tudi finančne težave zaradi povečane inflacije, ki ni bila pokrita z zneski iz prvotne zasnove programa Enotni trg. Skladnost in varnost proizvodov bi se izboljšali z zagotovitvijo več uradnikov za nadzor trga, boljšim sodelovanjem s carinskimi organi, hitrejšim razširjanjem ugotovitev raziskav in pogostejšimi razpisi za financiranje. Različne ravni sredstev med prejemniki nepovratnih sredstev so morda vplivale na raven dosežkov pri teh ukrepih, zlasti kadar je potrebno sofinanciranje.

Peti steber: izboljšanje okvira za spremljanje programa z določitvijo kazalnikov bi pripomoglo k boljšemu merjenju uspešnosti in učinkovitosti financiranih dejavnosti, na primer za spremljanje napredka in učinka dejavnosti referenčnih centrov Evropske unije

⁶ Portal Your Europe vključuje mehanizem povratnih informacij in na njem se izvaja letna raziskava s povratnimi informacijami uporabnikov.

(RCEU) na področju dobrobiti živali. Tako bi bilo tudi mogoče bolje oceniti, v kakšnem obsegu te dejavnosti prispevajo k nemotenemu delovanju notranjega trga. Potreben je dostop do rezerve za nujno pomoč, da se zagotovi učinkovito izvajanje veterinarskih in fitosanitarnih nujnih ukrepov in programov.

Šesti steber: še naprej je treba vlagati v nove tehnologije in inovativne vire podatkov. Izboljšanje prilagajanja hitremu tehnološkemu razvoju je ključnega pomena, zato si je treba nenehno prizadevati za izboljšanje pravočasnosti, zmanjšanje zamud pri objavi in krepitev pobud za povečanje zmogljivosti med državami članicami. Da bi učinkovito obravnavali najbolj kritične potrebe po podatkih z velikim učinkom, je treba dati prednost statističnim rezultatom in se stalno usklajevati z drugimi organi EU. Da bi to dosegli, bi bilo treba vzpostaviti močnejše mehanizme za spodbujanje sodelovanja uporabnikov ter izboljšanje razumevanja njihovih potreb in prednostnih nalog, vključno s pravočasnimi in bolj vključujočimi povratnimi informacijami. Pomembno je, da bo v prihodnji strukturi večletnega finančnega okvira še naprej natančno opredeljen steber evropske statistike, vključno z njegovimi dejavnostmi in proračunom, da se poudari njegova neodvisna in nepristranska narava.